

DLBR Slagtekalve

Nyhedsbrev #5

Maj 2021

STØTTET AF

Kvægafgiftsfonden

Dyrlægers oplevelse af antibiotikaforbruget

Knap 40 kvægdyrlæger, heraf 24 med rådgivningsaftaler i slagtekalvebesætninger, har gennemført SEGES' undersøgelse om antibiotika til kalve og ungdyr.

Af Henrik Læssøe Martin, dyrlæge, SEGES

Forbruget af antibiotika i husdyrproduktionen har myndighedernes og det omgivende samfunds opmærksomhed. Kvægbruget (L&F Kvæg) har selv sat mål for reduktion af forbruget. Forbruget på 'ko-siden' har været faldende i en årrække, men på kalveområdet er udviklingen desværre gået den gale vej. Som en del af indsatsen for at ændre på dette har SEGES gennemført en spørgeundersøgelse.

Systematisk behandling omkring indsættelse er vidt udbredt

Næsten 60 % af de dyrlæger, der arbejder med slagtekalve, mener, at der er et behov for systematisk at anvende antibiotika til håndtering af luftvejsinfektioner i perioden omkring indsættelse af nye kalve i mindst halvdelen af de besætninger, hvor de rådgiver.

Vanskeligheder med at vurdere behovet for behandling og frygt for at underbehandle, angives som årsag til at 'forebygge' eller flokkebehandle, når de første kalve viser sygdomstegn (såkaldt 'metafylaktisk behandling'). Oplevelsen af, at tidlig behandling kan reducere behovet for behandling senere i produktionsperioden, er et af argumenterne for at behandle systematisk ved indsættelse. De økonomiske og velfærdsmæssige konsekvenser ved at miste kalve er andre årsager.

Mange suboptimale forhold skaber problemer med luftvejsinfektioner. Dyrlægerne har vurderet følgende forhold som de vigtigste

årsager til, at indsætterbehandling er 'nødvendig':

- Sammenblanding af kalve fra mange forskellige leverandører
- For høj belægningsgrad
- For store hold
- Kontinuerlig indsættelse
- Manglende adskillelse mellem forskellige hold
- For små kalve og kalve af dårlig kvalitet (fx mangelfuld immunisering, tidligere diarré).

Vanskeligt at forebygge

I en del besætninger opleves det vanskeligt eller umuligt at reducere forekomsten af luftvejsinfektioner via forebyggende tiltag. Årsagen kan være manglende økonomisk råderum, fx til ændring af opstaldningsforhold, men manglende evne og vilje til at ændre på forholdene nævnes også som årsager.

Vaccination er et tiltag, der ser ud til at være taget i anvendelse i mange slagtekalvebesætninger som en del af den forebyggende indsats.

Antibiotikabehandling accepteres som en nødvendig løsning

Omkring en tredjedel af de dyrlæger, der arbejder med slagtekalve, angiver, at de finder det i orden at håndtere luftvejsinfektioner blandt nyindsatte kalve med antibiotikabehandling, selvom opstaldnings- og pasningsforhold ikke er optimeret. Heri ligger måske i nogen grad

en accept af, at forholdene er som de er – og at det er med dette udgangspunkt, at der må arbejdes. Flere pointerer dog også, at behandling ikke må stå alene, men skal suppleres af forebyggende tiltag, så problemerne på længere sigt kan løses.

Næsten alle dyrlæger angiver, at reduktion af antibiotikaforbrug og risiko for udvikling af antibiotikaresistens er emner, som bliver taget op i forbindelse med rådgivningsbesøgene. Italesættelse af problemstillingerne omkring antibiotika kan forhåbentlig være første skridt i en forandringsproces, der kan føre os mod et lavere forbrug.

Nogle landmænd presser på

Omkring en fjerdedel af dyrlægerne oplever indimellem pres fra landmænd for at ordinere eller udlevere antibiotika til håndtering af luftvejsinfektioner i perioden omkring indsættelse af nye kalve.

Bud på veje til lavere antibiotikaforbrug i slagtekalveproduktionen

Dyrlægerne, der deltog i spørgeundersøgelsen, kommer med en lang række forslag til, hvordan forbruget af antibiotika kan reduceres i slagtekalvebesætningerne:

- Vedholdende kommunikation om problematikken for at fastholde fokus
- Find én eller nogle få leverandører, som kan levere alle kalve
- Fokus på høj kvalitet af kalve – udvælg leverandører, der kan 'levere varen' (sunde og velimmuniserede kalve)
- Alder ved indsættelse – forslag om mindstealder på 2 mdr.
- Mere effektiv 'karantæne' ved indsættelse
- Bedre sektionering – og mere konsekvent brug af princippet 'Alt ind – alt ud'
- Bedre afregning for at skabe økonomisk råderum for forbedringer
- Bedre mulighed for benchmarking af antibiotikaforbrug
- Bedre uddannelse af slagtekalveproducenter og ansatte
- Mere fokus på diagnostik
- Mere brug af vaccination
- Brug af staldskole til uddannelse og motivation
- Indførelse af 'Gul kort-ordning'

Undersøgelsen er gennemført i projektet 'Knæk antibiotikaforbruget til kalve og ungdyr'. Projektet omfatter en række andre aktiviteter, herunder etablering af et netværk for kalverådgivere. Godt 15 dyrlæger deltager i netværket, som skal bidrage til at styrke fagligheden og udbrede bedre praksis for forebyggelse- og håndtering af sygdomsproblematik blandt kalve med henblik på reduktion af antibiotikaforbruget.

Flere dyrlæger påpeger, at indsætterbehandling skal suppleres med forebyggende tiltag, så behandlingen på længere sigt kan undgås.

